

Sygn. akt I C 554/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy w Chełmnie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Natalia Dąbrowska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Barbara Urtnowska

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2015 roku w Chełmnie

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. S.**

przeciwko **J. S. (1)**

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. pozbawia wykonalności postanowienie Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia (...) roku wydane w sprawie I Ns (...), zaopatrzone w klauzulę wykonalności dnia 07 stycznia 2014 roku w zakresie zasądzonej w punkcie 3 postanowienia należności w części obejmującej należność główną w kwocie 29.449,28 zł (dwadzieścia dziewięć tysięcy czterysta czterdzieści dziewięć złotych dwadzieścia osiem groszy);

II. zasądza od pozwanego J. S. (1) na rzecz powódki A. S. kwotę 3890,00 zł (trzy tysiące osiemset dziewięćdziesiąt złotych zero groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia Sądu Rejonowego

N. D.

Sygn. akt I C 572/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 lipca 2015 roku (k. 1-4) skierowanym przeciwko J. S. (1) powódka A. S. domagała się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia (...) roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt I Ns (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 07 stycznia 2014 roku w części co do kwoty 29.449,28 zł (stanowiącej część należności głównej) i utrzymanie w mocy tytułu egzekucyjnego w pozostałym zakresie, zasądzenie od pozwanego na rzecz pozwanej kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że objęte tytułem wykonawczym zobowiązanie wygasło w części co do kwoty 29.449,28 zł (stanowiącej część należności głównej) na skutek potrącenia wierzytelności J. S. (1) z wierzytelnością powódki z tytułu podziału majątku wspólnego dokonanego w sprawie o sygnaturze akt VI Ns (...) przed Sądem Rejonowym w Chełmnie VI Zamiejscowym Wydziałem Cywilnym z siedzibą w W..

Powódka wystąpiła również o zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sadzie Rejonowym w Chełmnie M. G., sygnatura akt KM (...).

Postanowieniem z dnia 21 września 2015 roku (k. 20-22) sąd udzielił zabezpieczenia powództwa przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego.

W odpowiedzi na pozew (k. 30) pozwany wskazał, iż nie wyraża zgody na wygaśnięcie zobowiązania co do kwoty 29.449,28 zł na skutek potrącenia. W uzasadnieniu odpowiedzi podniósł, że nie ma gdzie mieszkać oraz że został oszukany przez Sąd I Wydział Cywilny co do wyceny nieruchomości oraz że powódka ukradła mu wszystkie narzędzia i urządzenia z garażu i mieszkania przy ul. (...) w L..

Na rozprawie w dniu 21 października 2015 roku powód oświadczył, że nie zgadza się z pozwem.

Sprawa została rozpoznana w postępowaniu zwyczajnym.

Sąd ustalił, co następuje:

Postanowieniem z dnia (...) roku wydanym w sprawie o podział majątku wspólnego o sygnaturze akt I Ns (...) w pkt 3 Sąd Rejonowy w Chełmnie I Wydział Cywilny zasądził od wnioskodawczyni A. S. na rzecz uczestnika postępowania J. S. (1) kwotę 33.344,50 zł z tytułu spłaty wartości jego udziału w majątku wspólnym, płatną w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności. Postanowienie uprawomocniło się w dniu 20 lutego 2013 roku.

Postanowieniem z dnia 07 stycznia 2014 Sąd Rejonowy w Chełmnie I Wydział Cywilny nadał opisanemu postanowieniu z dnia (...) roku w punkcie 3 klauzulę wykonalności.

Dowód:

Postanowienie Sądu Rejonowego w Chełmnie I Wydział Cywilny z dnia (...) roku o podział majątku wydane w sprawie I Ns (...) – k. 179 akt sprawy I Ns 309/09

Zeznania pozwanego J. S. (2) - k.49v-50

Postanowieniem z dnia 07 lutego 2014 roku wydanym w sprawie o podział majątku wspólnego o sygnaturze akt VI Ns (...) Sąd Rejonowy w Chełmnie VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w W. uzupełnił postanowienie Sądu Rejonowego w Chełmnie I Wydziału Cywilnego z dnia (...) roku dokonujące podziału majątku wspólnego w sprawie I Ns (...) i w punkcie I podpunkcie 3 zasądził od uczestnika postępowania J. S. (1) na rzecz wnioskodawczyni A. S. kwotę 25.413,00 zł, płatną w terminie 1 miesiąca od dnia uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki tytułem wartości jej udziału w majątku wspólnym oraz w punkcie II zasądził od uczestnika J. S. (1) na rzecz A. S. kwotę 750,00 zł tytułem kosztów procesu. Zarzut potrącenie nie był przedmiotem badania sądu w postępowaniu rozpoznawczym. Postanowienie uprawomocniło się w dniu 01 marca 2014 roku.

Postanowieniem z dnia 07 października 2014 Sąd Rejonowy w Chełmnie VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w W. nadał opisanemu postanowieniu z dnia (...) roku w punkcie 3 klauzulę wykonalności.

Dowód:

Postanowienie Sądu Rejonowego w Chełmnie VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w W. z dnia 07 lutego 2014 roku o podział majątku wydane w sprawie I Ns (...) k.68 akt sprawy I Ns (...)

Zeznania pozwanego J. S. (2) - k.49v-50

W lutym 2014 roku J. S. (1) wystąpił do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Chełmnie M. G. z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko A. S. na podstawie tytułu wykonawczego postanowienia Sądu Rejonowego w Chełmnie I Wydziału Cywilnego z dnia (...) roku wydanego w sprawie I Ns (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 07 stycznia 2014 roku.

Dowód:

Zeznania pozwanego J. S. (2) - k.49v-50

Uwierzytelniony odpis wezwania do zapłaty należności w sprawie KM (...) z dnia 17 lutego 2014 roku – k- 8

Uwierzytelniony odpis wezwania do zapłaty należności w sprawie KM (...) z dnia 17 marca 2014 roku – k- 9

Uwierzytelniony odpis zajęcia wierzytelności w sprawie KM (...) z dnia 23 marca 2014 roku – k- 10

Uwierzytelniony odpis informacji o stanie zaległości w sprawie KM (...) z dnia 14 maja 2015 roku – k- 11

Na dzień 10 kwietnia 2015 roku wierzytelność A. S. wobec J. S. (1) wynosiła: z tytułu należności głównej – 25.143,00 zł, z tytułu zwrotu kosztów sądowych 750,00 zł oraz z tytułu odsetek naliczony od należności głównej do dnia 10 kwietnia 2015 29.449,28 zł

Dowód:

Postanowienie Sądu Rejonowego w Chełmnie VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w W. z dnia 07 lutego 2014 roku o podział majątku wydane w sprawie I Ns (...) k. 68 akt sprawy I Ns (...)

Oświadczenie o potrąceniu wierzytelności z dnia 10 kwietnia 2015 roku – k.13-14

A. S., działając przez pełnomocnika radcę prawnego M. K., złożyła w dniu 10 kwietnia 2015 roku oświadczenie na piśmie o potrąceniu wierzytelności z tytułu podziału majątku wspólnego dokonanego w sprawie o sygnaturze akt VI Ns (...) przed Sądem Rejonowym w Chełmnie VI Zamiejscowym Wydziałem Cywilnym z siedzibą w W., to jest kwoty w łącznej wysokości 29.449,28 zł, na którą składa się kwota należności głównej w wysokości 25.413,00 zł, odsetki wyliczone na dzień 10 kwietnia 2015 roku w wysokości 3.286,28 zł oraz kwota 750,00 zł tytułem kosztów sądowych zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Chełmnie, VI Zamiejscowy W. Cywilny z siedzibą w W. z dnia 07 lutego 2014 roku z wierzytelnością, jaką ma wobec niej J. S. (1) z tytułu podziału majątku wspólnego dokonanego w sprawie o sygnaturze akt I Ns (...) przed Sądem Rejonowym w Chełmnie I Wydział Cywilny w kwocie 33.344,50 zł (należność główna) zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Chełmnie I Wydział Cywilny z dnia (...) roku.

Dowód:

Oświadczenie o potrąceniu wierzytelności z dnia 10 kwietnia 2015 roku – k. 13-14

Pełnomocnictwo udzielone przez A. S. radcy prawnemu M. K.- k.

16

Oświadczenie A. S. o potrąceniu wierzytelności z dnia 10 kwietnia 2015 roku zostało doręczone J. S. (1).

Okoliczność bezsporna, a ponadto:

Dowód:

Dowód doręczenia oświadczenia z dnia z dnia 10 kwietnia 2015 roku – k. 15

Zeznania pozwanego J. S. (2) - k.49v-50

W toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Chełmnie w sprawie Km (...) na rzecz wierzyciela została wyegzekwowana kwota 2541,22 zł.

Dowody:

Uwierzytelniony odpis informacji o stanie zaległości w sprawie KM (...) z dnia 14 maja 2015 roku – k- 11

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny (w zasadzie bezsporny) na podstawie dokumentów zebranych w sprawie wyżej szczegółowo opisanych oraz na podstawie zeznań pozwanego J. S. (1) (k. 49v-50), którym Sąd dał wiarę, albowiem nie były one sprzeczne z pozostałymi dowodami zebranymi w sprawie. Pozwany nie zaprzeczał ustalonym faktom, nie zgadzał się jedynie z ich konsekwencjami.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Do zdarzeń, wskutek których zobowiązanie wygasło, należy potrącenie. Dopóki zasądzone świadczenie nie zostanie wyegzekwowane, dopóty istnieje prawo dłużnika, będącego wierzycielem wzajemnym, do dokonania potrącenia.

Przesłanki dopuszczalności potrącenia wierzytelności zostały określone w art. 498 § 1 k.c.. Zgodnie z tym przepisem, gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko, co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Zgodnie z art. 499. k.c. potrącenia dokonuje się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe.

Mając na uwadze powyższy przepis stwierdzić należy, iż dopuszczalność potrącenia uzależniona jest od współlistnienia ustawowo określonych przesłanek. Pierwszą z nich jest wzajemność wierzytelności, tj., aby potrącający był równocześnie dłużnikiem oraz wierzycielem swego wierzyciela. Wierzytelności podlegające potrąceniu mogą wynikać zarówno z różnych tytułów, jak i tylko z jednego z tytułu (Tadeusz Wiśniewski, Komentarz do art. 498 kodeksu cywilnego, Lexpolonica). Dalszą przesłanką potrącenia jest wymagalność obu wierzytelności. Wymagalność oznacza to, że jeden i drugi wierzyciel mogą nawzajem żądać od siebie spełnienia należnych im świadczeń.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że strony są wzajemnie wierzycielami i dłużnikami na mocy tytułów wykonawczych, którymi są prawomocne orzeczenia sądowe zaopatrzone w klauzule wykonalności.

Kolejną przesłanką dopuszczalności potrącenia jest jednorodzaowość świadczeń obu wierzytelności. Zachodzi ona, w myśl art. 498 § 1, gdy przedmiotem świadczeń są jednocześnie albo pieniądze, albo rzeczy oznaczone tylko, co do gatunku i zarazem tej samej jakości (Tadeusz Wiśniewski, Komentarz do art. 498 kodeksu cywilnego). W niniejszej sprawie przedmiotem świadczeń są pieniądze, w przypadku wierzytelności powódki jest to kwota 29.449,28 zł, zaś w przypadku wierzytelności pozwanego kwota w wysokości 33.344,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 33.344,50 zł od dnia 21 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty.

Kończym elementem konstrukcji potrącenia jest zaskarżalność obu potrącanych wierzytelności. Oznacza to, iż każda z wierzytelności powinna nadawać się do dochodzenia przed sądem lub innym organem państwowym. Wierzytelność zasądzona prawomocnym orzeczeniem sądu jest wierzytelnością zaskarżalną w rozumieniu art. 498 § 1 k.c. i może być przedstawiona do potrącenia (wyrok SN z dnia 20 października 2005 r., II CK 126/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 74). Wprawdzie wierzytelność taka nie może być ponownie dochodzona przed sądem ze względu na powagę rzeczy osądzonej (res iudicata), ale zachowuje walor zaskarżalności z uwagi na możliwość jej dochodzenia za pomocą przymusu egzekucyjnego (Z. R., A. O., Zobowiązania, 2009, s. 352).

Potrącenia dokonuj się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Warunkiem skuteczności oświadczenia o potrąceniu składanego drugiej stronie, jeśli chodzi o wzajemną wierzytelność potrącającego, jest skonkretyzowanie tej wierzytelności pod względem rodzajowym, terminowym i wartościowym, w tym dokładne określenie kwoty pieniężnej, w jakiej ta wierzytelności się wyraża (porównaj: wyrok SN z 30 maja 1968 r., II PR 202/06, niepubl.). Oświadczenie to staje się skuteczne dopiero z chwilą, gdy dotarło do wierzyciela wzajemnego w taki sposób, że ten mógł zapoznać się z jego treścią (art. 60 § 1 k.c.).

Niewątpliwie powyższe wymogi zawiera oświadczenie o potrąceniu wierzytelności z dnia 10 kwietnia 2015 roku złożone przez powódkę, działającą przez pełnomocnika. Z oświadczenia tego wynika, iż potrąca ona swoją ściśle skonkretyzowaną i wymagalną wierzytelności wobec pozwanego z ściśle skonkretyzowaną i wymagalną wierzytelnością pozwanego wobec niej. Oświadczenie to zostało skutecznie doręczone pozwanemu. Pozwany nie kwestionował tego faktu, jednakże nie godzi się ze skutkami wywołanymi skutecznym złożeniem oświadczenia o potrąceniu.

Ustosunkowując się do zarzutów powoda należy podkreślić, iż obie wierzytelności podlegające wzajemnemu potrąceniu były stwierdzone prawomocnymi orzeczeniami. W niniejszej sprawie niedopuszczalne było zatem wzruszanie prawomocnie zapadłych orzeczeń. Sąd miał jedynie kognicję do zbadania, czy zaistniały wszystkie konieczne przesłanki zdarzenia w postaci potrącenia, na którym powódka oparła powództwo przeciwegzekucyjne przewidziane w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Mając na uwadze, iż zostały spełnione wszystkie przesłanki potrącenia wierzytelności określone w art. 498 § 1 k.c. oraz zgodnie z art. 499. k.c. powódka złożyła pozwanemu oświadczenie o dokonaniu potrącenia należało uznać, iż wskutek potrącenia obie wierzytelności umorzyły się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej, a więc do kwoty, 29.449,28 zł.

Z podanych względów powództwo okazało się zasadne i zostało uwzględnione, o czym orzeczono w punkcie I sentencji wyroku na podstawie art. 498 k.c. i art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie II sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. W konsekwencji, stronę pozwaną obciąża obowiązek zwrotu powódcie poniesionych przez nią kosztów procesu w kwocie 3890,00 zł, na którą składają się: opłata 1473,00 zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego radcą prawnym w stawce minimalnej 2.400 zł (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 ze zm.) opłata skarbową od złożenia pełnomocnictwa procesowego w kwocie 17 zł.

Sędzia Sądu Rejonowego

N. D.

Sygn. akt I C 554/15

ZARZĄDZENIE

1. Akta sprawy wraz z apelacją strony pozwanej przedstawić Sądowi Okręgowemu w Toruniu VIII Wydziałowi Cywilnemu Odwoławczemu.

C., dnia 18 lutego 2016 roku

Sędzia Sądu Rejonowego

N. D.